

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

ט"ז בתמוז התשפ"ו
1 ביולי 2026

חוזר ביטוח 55-2025
סיווג: כללי <טיטה>

חוזר נהג מזדמן - טיטה

בתוקף סמכותי לפי סעיף 2(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ולאחר התייעצות עם הועדה המייעצת, להלן הוראותיי:

1. כללי

בשנים האחרונות חל גידול משמעותי בשיווק מוצרי ביטוח לנהגים מזדמנים בענף ביטוח רכב רכוש. הכיסויים הביטוחיים במוצרים אלה ניתנים לרכישה לתקופה קצובה מראש, לנסועה קצובה מראש (בנק ק"מ) או ככיסוי שנתי מבוסס ימי שימוש בפועל או היקף הנסועה בפועל על בסיס הפעלה אקטיבית של המבוטח. עם התרחבות השימוש במוצרים אלה ערכה רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - **הרשות**) בחינה של המוצרים הקיימים בשוק הביטוח. מבחינה זו וכן מניתוח של פניות ציבור שהתקבלו ברשות הנוגעות לכיסוי נהג מזדמן עלה צורך להסדיר את שיווק אותם מוצרים על ידי חברות הביטוח אלה כך שיינתן מענה למאפיינים המיוחדים הקיימים במוצרים אלה לעומת הפוליסה השנתית המסורתית. לאור העובדה כי מרבית מוצרים אלה באים לענות על צרכים של אוכלוסיות מסוימות, בדגש על נהגים צעירים, ועל מנת למנוע מצב של פגיעה במבוטחים עקב נסיעה ללא כיסוי מתאים לאור פערי ידע, אי הבנת תנאי הכיסוי או קשיי נגישות ועוד, מוצע לחייב את חברת הביטוח לתת למועמד לביטוח גילוי פשוט וברור אודות היקף הכיסוי, מגבלותיו ותוקפו, עלותו ולקבל את אישורו טרם השלמת הליך הצירוף. כמו כן, במטרה לעודד חדשנות בעת השימוש במוצרים אלה ולהבטיח זמינותם לאורך כל שעות היממה, מוצע לקבוע כי האפשרות להפעלתם, הארכתם או הפסקתם באמצעים דיגיטליים תהיה זמינה לכל אורך שעות היממה. בנוסף, על מנת למנוע מצב של היעדר כיסוי מתאים לנהג המזדמן בענף רכב חובה, לאור הליך הצירוף הייחודי של מוצרים מסוג זה, מוצע לקבוע כי חברת ביטוח המוכרת כיסוי לנהג מזדמן תבצע סדרת פעולות אגב הליך הצירוף לביטוח להבטחת התאמת הכיסוי למאפייני המבוטח, זאת על מנת למנוע אי ודאות, תמחור חסר והעמסת עלויות על כלל הציבור בענף ביטוח רכב חובה. כמו כן, מוצע לקבוע מגבלות לגבי אופן השימוש במידע האישי הנאסף אגב השימוש במוצרים אלה, וכן הוראות לעניין ניהול הסיכונים הייחודיים להם כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים הכוללת של חברת ביטוח המוכרת כיסוי לנהג המזדמן.

2. הגדרות

"ביטוח לנהג מזדמן" - כיסוי ביטוחי בענף ביטוח רכב רכוש שהחייב בו הוא על בסיס ימי שימוש או על בסיס נסועה, בין אם נרכש מלכתחילה לתקופה קצובה ובין אם נרכש ככיסוי שנתי בו מבוצעת הפעלת כיסוי לפי דרישת המבוטח.

"נהג מזדמן" - מועמד לביטוח המבקש לרכוש ביטוח לנהג מזדמן.

"חברת ביטוח אחרת" - חברה אשר מבטחת את הרכב בביטוח רכב חובה ואינה החברה אליה פנה הנהג המזדמן.

"חברת ביטוח לנהג המזדמן" - חברת ביטוח המשווקת ביטוח לנהג מזדמן, בין אם במסגרת פוליסה ייעודית ובין אם כהרחבה לפוליסה קיימת.

3. הליך צירוף המבוטח

(א) על חברת ביטוח לנהג מזדמן לתת גילוי למועמד לביטוח הכולל מידע אודות היקף הכיסוי הביטוחי, עלות הכיסוי הביטוחי ואופן חישובו, מגבלותיו ותוקפו ולקבל את אישורו למידע זה טרם השלמת הליך הצירוף. המידע יוצג באופן פשוט וברור.

(ב) חברת ביטוח לנהג מזדמן תאפשר את הפעלת הכיסוי, הארכת הכיסוי והפסקת הכיסוי בביטוח לנהג המזדמן באמצעות אמצעי דיגיטלי אחד לפחות, לאורך כל שעות היממה ובכל ימות השבוע. לעניין זה, "אמצעי דיגיטלי": מוקד טלפוני אוטומטי ייעודי, יישומון או דף ייעודי באתר החברה.

(ג) טרם צירוף מועמד לביטוח שהוא נהג מזדמן, למוצר ביטוח שאינו ביטוח לנהג מזדמן המופעל בהתאם לדרישתו, חברת ביטוח תבדוק אם אותו מועמד לביטוח רכש ממנה ביטוח לנהג מזדמן בעת האחרונה, כמפורט להלן:

1. ככל שמדובר בביטוח לנהג מזדמן כהרחבה לפוליסה קיימת - הבדיקה תתייחס לתקופה החל מהיום בו נרכשה הפוליסה הקיימת.

2. ככל שמדובר בביטוח לנהג מזדמן שאינו הרחבה לפוליסה קיימת - הבדיקה תתייחס לתקופה החלה ביום 1 לינואר של השנה הקלנדרית הנוכחית בה נרכשה הפוליסה.

(ד) ככל שבבדיקת חברת הביטוח כאמור בסעיף קטן (ג) נמצא כי המועמד לביטוח לא רכש ביטוח לנהג מזדמן בתקופה המפורטת בסעיף קטן (ג) לפי העניין והמועמד לביטוח לא ביקש לרכוש ביטוח לנהג מזדמן המופעל בהתאם לדרישתו, חברת הביטוח לנהג מזדמן תהיה רשאית להשלים את הליך הצירוף לכיסוי לנהג מזדמן, בכפוף לכל דין.

(ה) ככל שבבדיקת חברת הביטוח כאמור בסעיף קטן (ג) נמצא כי המועמד לביטוח רכש ביטוח לנהג מזדמן לפחות פעם אחת, בתקופה המפורטת בסעיף קטן (ג) לפי העניין וכן במצב בו המועמד לביטוח רכש פוליסה המופעלת בהתאם לדרישת המבוטח, חברת הביטוח לנהג מזדמן תבחן, טרם הצירוף לביטוח, האם למועמד לביטוח קיימת פוליסת ביטוח רכב חובה מתאימה ובתוקף שנרכשה בחברת ביטוח אחרת:

1. ככל שחברת הביטוח מצאה כי קיימת לנהג המזדמן פוליסת ביטוח רכב חובה שנרכשה אצל חברה אחרת התואמת את רמת הסיכון של הנהג המזדמן, לתקופה בה יכוסה בכיסוי נהג מזדמן, חברת הביטוח לנהג מזדמן תהיה רשאית להשלים את הליך הצירוף, בכפוף לכל דין.

2. ככל שחברת הביטוח מצאה כי המועמד לביטוח לא קיימת פוליסת ביטוח רכב חובה התואמת את רמת הסיכון של הנהג המזדמן, לתקופה בה יכוסה בכיסוי נהג מזדמן, לא תצרף אותו לביטוח נהג מזדמן. במקרה כאמור, תיידע חברת הביטוח את המבוטח בסיבות לדחיית האפשרות לצירוף לביטוח ותציג בפניו את האפשרויות העומדות בפניו לעניין רכישת פוליסת ביטוח רכב חובה התואמת לרמת הסיכון, לצורך רכישת ביטוח לנהג מזדמן.

(ו) הוראות סעיפים קטנים (ג) עד (ה) לא יחולו על חברת ביטוח לנהג מזדמן המנפיקה פוליסת ביטוח לנהג מזדמן, כאשר היא מבטחת את המבוטח בביטוח רכב חובה או ככל שהמועמד לביטוח רכש ממנה פוליסת

ביטוח רכב חובה התואמת את רמת הסיכון שלו, בה צוין "ביטול סעיף כפל ביטוח", כמפורט בסעיף 18(ג) לטופס א' לתוספת הראשונה להוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010.

4. הוראות לחברת ביטוח לנהג המזדמן

(א) חברת הביטוח לנהג מזדמן לא תעשה שימוש במידע אישי שנאסף אגב השימוש בביטוח לנהג מזדמן, אלא במידה הנדרשת לצורך חיתום, תמחור, ניהול הכיסוי, מניעת הונאות וטיפול בתביעות של הביטוח לנהג המזדמן. שימוש במידע לצורך פיתוח מוצרים, ניתוח נתונים או מטרות מסחריות נוספות יבוצע בהתאם להוראות הדין, תוך שקיפות ואישור מפורש של המבוטח או המועמד לביטוח.

(ב) חברת הביטוח לנהג מזדמן תקבע מדיניות לניהול סיכונים של מוצר נהג מזדמן על מאפייניו הייחודיים כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים של החברה.

5. תחילה ותחולה

הוראות חוזר זה יחולו על פוליסת ביטוח רכב חובה וביטוח רכב רכוש שמועד תחילתן חודש ממועד פרסום החוזר.

עמית גל

הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון

כללי

בשנים האחרונות חל גידול משמעותי בשיווק מוצרי ביטוח לנהגים מזדמנים בענף ביטוח רכב רכוש. הכיסויים הביטוחיים במוצרים אלה ניתנים לרכישה לתקופה קצובה מראש, לנסועה קצובה מראש (בנק ק"מ) או ככיסוי שנתי מבוסס ימי שימוש בפועל או היקף הנסועה בפועל על בסיס הפעלה אקטיבית של המבוטח. עם התרחבות השימוש במוצרים אלה ערכה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הרשות) בחינה של המוצרים הקיימים בשוק הביטוח. מבחינה זו וכן מניתוח של פניות ציבור שהתקבלו ברשות הנוגעות לכיסוי נהג מזדמן עלה צורך להסדיר את שיווק אותם מוצרים על ידי חברות הביטוח אלה כך שיינתן מענה למאפיינים המיוחדים הקיימים במוצרים אלה לעומת הפוליסה השנתית המסורתית. לאור העובדה כי מרבית מוצרים אלה באים לענות על צרכים של אוכלוסיות מסוימות, בדגש על נהגים צעירים, ועל מנת למנוע מצב של פגיעה במבוטחים עקב נסיעה ללא כיסוי מתאים לאור פערי ידע, היעדר זמינות ועוד, מוצע לחייב את חברת הביטוח לתת למועמד לביטוח גילוי פשוט וברור אודות היקף הכיסוי, מגבלותיו ותוקפו, עלותו ולקבל את אישורו טרם השלמת הליך הצירוף. כמו כן, במטרה לעודד חדשנות בעת השימוש במוצרים אלה ולהבטיח זמינותם לאורך כל שעות היממה, מוצע לקבוע כי האפשרות להפעלתם, הארכתם או הפסקתם באמצעים דיגיטליים תהיה זמינה לכל אורך שעות היממה. בנוסף, על מנת למנוע מצב של היעדר כיסוי מתאים לנהג המזדמן בענף רכב חובה, לאור הליך הצירוף הייחודי של מוצרים מסוג זה, מוצע לקבוע כי חברת ביטוח המוכרת כיסוי לנהג מזדמן תבצע סדרת פעולות אגב הליך הצירוף לביטוח להבטחת התאמת הכיסוי למאפייני המבוטח, זאת על מנת למנוע אי ודאות, תמחור חסר והעמסת עלויות על כלל הציבור בענף ביטוח רכב חובה. כמו כן, מוצע לקבוע מגבלות לגבי אופן השימוש במידע האישי הנאסף אגב השימוש במוצרים אלה, וכן הוראות לעניין ניהול הסיכונים הייחודיים להם כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים הכוללת של חברת ביטוח המוכרת כיסוי לנהג המזדמן.

סעיף 3(א)

לאור המאפיינים השונים של מוצר ביטוח לנהג מזדמן, ובכלל זה העובדה שמדובר במוצר שונה ממוצר ביטוח רכב רכוש "סטנדרטי" והעובדה שקיימים הבדלים בין המוצרים בחברות הביטוח השונות (למשל, אופן הפעלת הביטוח, תמחור הפרמיה, ועוד), חברת הביטוח תציג למועמד לביטוח נהג מזדמן גילוי מלא, פשוט וברור, בנוגע לתנאי המוצר. בכלל זה על החברה להציג את היקף הכיסוי הביטוחי, עלותו ואופן חישובו (למשל, האם נקבע כפרמיה קבועה מראש, פרמיה התלויה בדרישה בפועל, פרמיה על פי נסועה או כל מנגנון תמחור אחר), מגבלות המוצר ותוקפו. הליך הצירוף יושלם רק לאחר קבלת אישורו המפורש של המועמד לביטוח בביטוח לנהג מזדמן, וזאת על מנת לוודא כי המועמד לביטוח מבין את תנאי המוצר ולא יוותר ללא כיסוי ביטוחי.

סעיף 3(ב)

מפניות ציבור שהגיעו לרשות עלה כי ישנם מצבים בהם היעדר זמינות להפעלת הכיסוי או להארכתו (בין אם על ידי רכישת זמן קצוב נוסף, כגון יום כיסוי נוסף ובין אם על ידי הפעלת שימוש לכיסוי שנתי מבוסס שימוש) עשויה להוביל לפגיעה במבוטחים שנאלצו להפסיק את נסיעתם על מנת להימנע מנסיעה ללא כיסוי מתאים. מוצע לקבוע כי חברת הביטוח המשווקת ביטוח לנהג מזדמן תאפשר הפעלה, להארכה או להפסקה של כיסוי ביטוחי לנהג מזדמן באמצעים דיגיטליים, שיהיו זמינים וגמישים באופן מלא לאורך כל שעות היממה ובכל ימות השבוע. האמצעים הדיגיטליים יהיו אחד מאלה: מוקד טלפוני אוטומטי ייעודי, יישומון (אפליקציה) או דף ייעודי באתר החברה.

סעיף 3(ג)

מוצע כי חברת ביטוח לנהג מזדמן תבדוק טרם צירוף מועמד לביטוח נהג מזדמן אם אותו מועמד לביטוח רכש ביטוח לנהג מזדמן בעת האחרונה, וזאת כדי למנוע מקרה בו נעשה שימוש תכופ בביטוח נהג מזדמן ללא ביטוח רכב חובה ההולם את הסיכון. ככל שמדובר בהרחבה לפוליסה קיימת באותה חברת ביטוח, אז הבדיקה תיעשה החל מרכישת הביטוח; ככל שמדובר בפוליסה שנרכשת באופן ייעודי ושלא כהרחבה לפוליסה קיימת הבדיקה תיעשה לתקופה החלה ביום 1 לינואר של השנה הקלנדרית הנוכחית בה נרכשה הפוליסה.

סעיף 3(ד)

מוצע כי ככל שמדובר בשימוש ראשון בכיסוי לנהג מזדמן לאותה תקופה שנבחנה על ידי חברת הביטוח, החברה תהיה רשאית להשלים את הליך הצירוף לביטוח מתוך הבנה שמדובר בשימוש לראשונה בכיסוי לנהג מזדמן, וזאת כל עוד המועמד לביטוח לא ביקש לרכוש ביטוח לנהג מזדמן המופעל בהתאם לדרישתו. יובהר, כי אין באמור כדי לגרוע מכל חובה אחרת החלה על חברת הביטוח טרם צירוף מועמד לביטוח.

סעיף 3(ה)

מוצע לקבוע כי ככל שהנהג המזדמן רכש בתקופה הנבחנת ביטוח נהג מזדמן על סוגיו השונים, וכן מצב בו המועמד לביטוח מבקש לרכוש פוליסה המופעלת לפי דרישתו, תברר חברת הביטוח טרם השלמת הליך הצירוף, קיומו של ביטוח רכב חובה התואם את רמת הסיכון של המועמד לביטוח בחברת ביטוח אחרת. ככל שלנהג מזדמן יש ביטוח רכב חובה אצל חברה אחרת התואם את רמת הסיכון שלו, חברת הביטוח תהיה רשאית להשלים את הליך הצירוף, וזאת מבלי לגרוע מכל חובה אחרת החלה על חברת הביטוח טרם צירוף מועמד לביטוח. ככל שלנהג מזדמן אין ביטוח רכב חובה אצל חברה אחרת התואם את רמת הסיכון שלו, חברת הביטוח לא תצרף אותו לביטוח נהג מזדמן ותשקף בפניו את הסיבה לכך ואת האפשרויות העומדות בפניו.

סעיף 3(ו)

מוצע לקבוע כי הוראות סעיפים קטנים (ג) עד (ה) לא יחולו כאשר החברת ביטוח לנהג מזדמן המבטחת את המבוטח גם בביטוח רכב חובה. בנוסף, מוצע לקבוע כי ככל שחברת הביטוח לנהג המזדמן מוכרת למועמד לביטוח אגב אותו הליך צירוף פוליסת ביטוח רכב חובה לאותה תקופה היא תישא במלוא הסיכון הביטוחי בכיסוי זה בניגוד לנהוג במצבים אחרים של כפל ביטוח.

סעיף 4(א)

מבלי לגרוע מכל הוראת דין אחרת, ובכלל זה הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, מוצע כי חברת הביטוח לא תעשה שימוש במידע אישי, אלא אך ורק למטרות חיתום, תמחור, ניהול פוליסות, מניעת הונאות ויישוב תביעות במוצר נהג מזדמן. שימוש במידע למטרות אחרות, ובכלל זה פיתוח מוצרים, ניתוח נתונים או מטרות מסחריות, ייעשה בכפוף להוראות הדין, תוך קבלת הסכמה מפורשת מהמבוטח והצגת שקיפות מלאה על אודות השימוש במידע. זאת, לאור כמות המידע שחברת הביטוח יכולה לאסוף במסגרת השימוש במוצר, שאינו נוגע רק להיבט הביטוחי של המוצר (למשל, המיקום והזמן בו נעשה שימוש במוצר).

סעיף 4(ב)

מוצע כי חברת הביטוח תקבע ותטמיע מדיניות כתובה לניהול הסיכונים הייחודיים המאפיינים את מוצר הנהג המזדמן. מדיניות זו תהווה חלק בלתי נפרד ממסגרת ניהול הסיכונים הכוללת של החברה במטרה למנוע מצב בו התרחבות השימוש במוצר זה אינה מקבלת ביטוי במדיניות ניהול הסיכונים של חברת הביטוח.

סעיף 5

מוצע כי הוראות החוזר יחולו על פוליסות ביטוח שמועד תחילתן הוא חודש ממועד פרסום החוזר בענפי ביטוח הרכב.